

ANNA DORM

Per als estimats Teia i Miquel,
amb el cor i lilàs.

Anna dorm al meu costat.
Jo tinc el flanc lancinat.
Dorm, Anna, ferro i bondat.
Algú, en un moment beat,
va creure el món ben creat.
Anna dorm, castell gebrat.
Saps, Anna, el gall ha cantat
i, la nit, res no ha passat,
excepte el molt que he pensat,
fos cert o fos inventat.
Saps, Anna, el gall ha cantat,
i no te n'has adonat
des del teu son ancorat.
Anna dorm al meu costat.
Jo tinc el flanc lancinat.
Saps, Anna, el gall ha cantat.

Dorm, Anna meva, dorm, amb la testa mansa
com acatant la nit.
Regina de la pau, que en traüt i bonança
governes amb un dit.

Des del meu desconhort, dic les epifanies:
primer surt del teu front
el nostre solixent, l'astre dels nostres dies:
corona, vol i món.

Surt la lluna després, lluna de nuviatges
que entrà a casa a Roissy
i fou el testimoni dels primers abordatges
dels nus de tu i de mi.

SI NO ET TINC...

Si no et tinc a tu estic sol
de solitud mutilada.
Silenci vestit de dol
de l'hora més atziaga,
sense riulla ni vol:
ves comptant els ulls de l'alba
i els ocells de cada estol.
Si no et tinc a tu estic sol
i amb la veu encavorcada.

Si no et tinc a tu estic sol
talment espantall de marge.
Ja no em puc vestir de sol
ni portar la capa d'aire,
em moc com el lent cargol
que du a coll-i-be sa casa.
Si no et tinc a tu estic sol
i amb la veu enguimerada.

Si no et tinc a tu estic sol
com penell de gran alçada.
Tu que puges, senderol
de fatiga perfumada;
tu que baixes, rierol
d'escumosa cavalcada,
digueu amb mi: si estic sol
tinc la veu desesperada.

Si no et tinc a tu estic sol
com l'Estrella de la Tarda.
Sona còsmic flabiol
que em despulles de basarda
en dia de cel revolt
puja als meus ulls didals d'aigua.
Si no et tinc a tu estic sol
i amb la veu crucificada.

5-V-82

Clínica del Remei, Terrassa

L'OCELL DE LA MUNTANYA ADORMIDA

Perquè dorm la muntanya no té l'anhel del vol
que el portaria vers les comarques del sol.

La muntanya que dorm és un somni absolut:
força nua blindada d'armadura i escut.

Si no canta, a l'ocell tot se li torna obscur.
A la seva cançó no hi ha filtralls d'atzur.

L'ocell ja no té llum, l'ocell ja no té cants,
l'ocell de la muntanya que dorm segles i instants.

Oh muntanya, figura de dolor sense forma
i atònita davant la fulla que es transforma.

Per ombrívols recers, gairebé no vivia:
inútils gola i ales. La muntanya dormia.

L'ocell sap. I sofrint, un cop més malda encara
per aixecar sa veu tan profunda com clara.

24-IV-82
Hospital de Sant Llätzer

L'ÀNGEL DE LA LLUM

Deixa'm posar de nou dempeus damunt la terra,
oh àngel de la llum que en l'aire t'enriqueixes
del canvi i de l'arrel que persisteix tossuda.

Deixa'm vagassejar sobre la terra viva
i veure la naixença dels camins que comencen
dessota les estrelles i prop dels ulls de l'aigua,
mentre el cor escorcolla el cant del rossinyol
que interroga la nit capjupa de misteris.
Deixa, àngel somrient de retorn i equilibri,
alçar-me fet pollanc, tot trèmul d'existència,
vers la deu d'airecel d'on neix la primavera.
Tocat pels teus dits, deixa que un ensum de pal·ler
vingui a ajeure's, prop meu, com a vora el seu amo.
No m'abandonis, àngel, al salari d'almoïna
amb què paga el dolor durant les seves minves.
Estic nu. I vulnerable al diamant del dia.

Anem vers les aloses!
Pastura un poltre roig.
Ve l'est, amb la gavina.
Oh àngel de poder entre les formes cegues,
deixa'm sentir la titànica força
d'un bri d'herba que creix,
l'oració de l'aigua,
els enigmes del foc.

Vine, àngel, acompanya'm de ta llum necessària.
Vine, vine, no em deixis, bellesa resplendent,
creació i consol,
pietat convertida en esperit.
Mira, àngel, Vall endins — Demèter dorm; jaguda,
solemne i vasta fa un gran gest amb la mà
de protecció i d'ordre, i tots els ocells volen,
i després, murmurant, lenta, muda de jeia...

I l'àngel fa el Senyal: el cercle etern.

Terrassa, 25-III-82

EL MEU COR, A DALT D'UN ARBRE

El meu cor, a dalt d'un arbre,
està esperant els lilàs.

Arriba el sol amb espasa
i gorra de capità.
Quatre falcons li sostenen
la capa de roserar.

El rossinyol ha perdut
la carta de navegar,
i dos amants es parteixen
el mocador de plorar.

El meu cor, a dalt d'un arbre,
està esperant els lilàs.

Ni el sol ni la lluna saben
per on paren els lilàs.
Jo en veig signes i presagis
escrits en el meu llindar.

I passen els vents contraris
que han dormit al canyissar,
feixucs de tanta batalla
no pensen en els lilàs.

El meu cor, a dalt d'un arbre,
està esperant els lilàs.

Passen carrers i senderes.
No pensen en els lilàs.
Són presa de la cabòria
d'aturar-se i arribar.

Des del meu hivern de ferro,
estenellat en mon jaç,
mon ànima us necessita,
oh lilàs, lilàs, lilàs.

El meu cor, a dalt d'un arbre,
està esperant els lilàs.

Cor, ja ve la primavera,
ve la joia dels lilàs,
ja pots tornar a saltar a terra
i seguir-me tot xiulant.

Brando els lilàs ben enlaire!
Joia faula dels lilàs!
Campanes. Fonts. Llum atònita,
i el destí no és atzar.

11-III-82

Hospital de Sant Llätzer. Terrassa

De la teva mà dreta, s'aixeca, amor, l'au ígnia
que allunya tots els gels
i se t'enrosca a l'ombra, com si fos una insígnia,
el llarg serpent d'estels.

Non-non, Anna, non-non —dic amb la veu de llana.
El gall canta de nou.

Ning-nong, amor, ning-nang —dic amb veu de campana
tatuada pel rou.

Non-non, Anna, non-non —dic amb veu de pistil.
ning-nong, Anna, ning-nang —dic, freturós d'asil.

Volia dir amb veu baixa la teva alta lloança
i gairebé destrio el cant que no descansa.
Però t'he dit amor. I és tot, és tot, és tot.
Des de l'esper, pregunto: farem florir el sanglot?

Anna dorm al meu costat.
Jo tinc el flanc lancinat.
Dorm, Anna, ferro i bondat.
Saps, Anna, el gall ha cantat
i alguna cosa ha passat.
Anna, què tens a l'esguard?
Mira, el penell ha girat.

Vénen genets de clarors!

El gall canta per tots dos.

3-IV-82

EN UN INDRET...

En un indret de corolles
passava l'ombra de mi.
El rossinyol de tenebres
sols refilava que sí.

En un camí de la vida
m'esperava la Fidel.
En un indret de llimones
moria l'ocell de gel.

En un indret de roselles
jo m'adormia amb el vent
de l'ésser que braolava
en la foscor del torrent.

Oh, l'àngel, fet invisible,
vigilava des del pont
mentre la tarda sofria
a la boca de la font.

En un indret de llanternes,
en l'esglai sense bressol,
la meva ànima escrivia
la seva lletra de sol.

15-II-82

FRAGMENT DE DUES CARTES IMAGINÀRIES

A ROGER

... aviat arribaràs de molt lluny, d'un indret on jo vaig haver d'anar també per crear-te, en l'època de les conflagracions de les estrelles de pus; i mentrestant, jo, tot esperant-te, perdut en aquest interminable passadís, colpejo, amb els meus dos punys d'insomni, el mur negre, i a fora els ametllers tenen una primavera confusa i anhelo l'arribada del primer gall obsessiu que cantarà l'aurora que salva, i barrejo temps i mots amb mans de terrisaire, i interrogo preguntes, com anant d'un jero-glífic a un altre, tot fent giravoltar l'argila que vol néixer en la forma que somnien els dits, i m'armo amb el murmuri que es converteix en llum sobre el front del vent mort. Colpejo amb els punys i enraono, i el que dic és destruït per la desesperació dels punys. Mentre tu vénis amb passa vertiginosa cap als orígens, les onades canten les lloances d'acer als peus de les figures de proa, i el crit de la gavina, i el xiscle trenat de les sirenes d'Ulisses, que va *escoltar-les*, com les has escoltades tu, en les cruïlles de la terra de cara de pollen, i de les ciutats cara de sutge, tot anant a la recerca del nou cor solar del món. Vénis amb més d'un vent, i jo he de romandre aquí, estranger de l'aire, orfe d'estrella, en aquest passadís fosc que es fa interminable a l'acabament del qual potser m'espera el cant del gall. Ja vas venint des d'ara, sí, amb un pas ondulat i cereal, lluny de fetitxos i dogmes morts enemics de la flor; vas venint per les senderes del cor i de la fantasia viva. Et vas apropant, et sento. Sento el nou ritme del temps i dels teus passos a la cintura blegada per les ombres. Vine. Sostén-me amb el teu alè, hereu del meu. No cal que truquis amb la teva rialla breu: la porta és oberta, fill...

A ELI

... la primera trena que et vaig fer, de petita, encara et dura, i és l'alegria de la cua de l'esquirol que ara t'arriba fins a la cintura. Entres, surts, entres, surts, entres, surts i, quan tanques, tanques de cop. Perquè és sola que vols cridar de cara al carrer: «Ep! Eh, món! Sóc aquí, jo sóc aquí! ¿No te n'havies adonat? Ets un babau, món, com un pallasso que ha oblidat el seu paper i no sap què fer de les mans. Ep, món: sóc aquí!» De nit, saps?, a vegades t'acompanya Modigliani, que estimà Anna Ajmàtova i no et va pintar perquè no va trobar mai el teu nu, que no havia nascut. Quan et poses boina, l'horitzó canvia; quan et poses botes altes hi ha el cavall blanc de Rosmerholp que piafa i William Blake t'espia des dels seus molins. Ara és l'ocasió d'explicar-te el somni dels mira-sols. Érem a Zoyatzingo. Jo dormia a la cambra de dalt. M'havia mig desvetllat una mena d'ensurt lleuger i familiar: una ombra passava pels peus del llit: la teva ombra quan eres petita i saltaves del teu llit per venir al nostre. I tot de sobte l'escena canvia: tu i jo sols a la plana d'Amecameca, coberta completament de mira-sols. Tu ja no eres la teva ombra, sinó la teva presència carnal d'infant solar, allà, enmig de milions de mira-sols, mentre en mi, «malalt de passat», sonava una mena de melodia dels anys que se'm feia meravellosament acceptadora i consoladora, i *que volia continuar*. Tu eres la capdavantera dels innumerables mira-sols i començaves a pujar pel faldar de la muntanya. El sol ja havia eixit entre els dos volcans i jo caminava lentament entre els mira-sols blancs i morats, i tot d'una els vaig veure i sentir en l'ànima profunda i eren més que rostres oberts que seguien la cursa solar i et seguien a tu: eren boques que estaven cantant la mateixa melodia que no em deixava i que em deia que la salvació sempre és la mateixa: esperit i naturalesa. Tu ja havies desaparegut al cim de la Muntanya... Què has fet de la petita regadora?, preguntava jo. —Ja has regat les hortènsies de l'alba? Després, volaves cap a l'estrella de Quetzalcoatl... M'has sentit? He parlat baix, en aquesta foscor. A penes et veig... Mira, faig tentines... Necessito agafar-me o cauré... Què toco, ara? La trena. La teva trena! M'hi arrapo, i amunt!, començo a pujar a poc a poc. Pujo! La teva trena comença en el sol, filla...

EL GALL DE VALLPARADÍS

Ningú no sap per què canta,
en la fonda mitjanit,
què pregunta o què contesta
el gall de Vallparadís.

Però canta, canta, canta,
fora d'ell i dins de mi,
un conjur d'hora vençuda,
el gall de Vallparadís.

El llebrer de l'alegria
ha perdut sol i pedrís.
¿Canta el dia o canta l'ombra,
el gall de Vallparadís?

Vola, cant del gall, oh vola
fins als llavis de la brisa
on es desperta l'aurora,
gall meu de Vallparadís!

3 de març de 1982
Hospital de Sant Llätzer. Terrassa

ANNA TOTAL

Dic encara la paraula
i visc arran del conjur,
de genolls sobre el reialme
on faig lluminós l'obscur.

Ets l'essència del somni,
ets la flor de l'avatar,
ets vida i símbol que s'obre,
ets la terra, el cel i el mar.

Al meu cor d'infant entraven
estrelles i el cant dels grills.
Ara, prop de l'alimària,
vetllo l'amor i els perills.

Vetllo el meu amor intacte,
sense màscara ni vel,
deixeble de la teva ombra,
profeta del teu estel,

pastor del teu pleniluni,
segador dels teus pistils,
i taumaturg del teu ventre,
i guaita dels teus abrils.

Per arribar a tu mateixa
tinc a punt tota la llum,
tots els estams de la joia
i l'octosíl·lab que brum.

Obro el doll a les paraules
amb el cor cobert de rou
mentre l'ànima em fumeja
com, sota la pluja, el bou.

Començo amb el teu nom d'Anna
de pètal il·luminat,
i l'escric arreu de l'aire
amb lletres joves de blat.

Ets florida en el silenci
i serena en els rombolls,
i a la falda de ta joia
hi ha un tremolor de bedolls.

Eres l'estrella absoluta,
flor transformada en destí,
i darrera dels teus èxtasis
jo tocava l'hallalí.

Llebrera dels teus somriures
en la boira de París,
coneixies les dreteres
que duien al paradís.

T'he vist deessa i esclava
de l'atzar dels teus turmells,
hereva de les campànules
i poruga dels ocells.